

B. E. Baljon-Van Houten

## Het teken van God

Door de smalle straten van Jeruzalem trekt stapvoets een kleine karavaan. De hoeven van de kamelen klik-klakken over de hobbelige keien. Drie reizigers, bestoft en gebogen van vermoeidheid, kijken zoekend om zich heen.

Bij een poort, die toegang geeft tot een herberg, houden ze hun kamelen in en roepen elkaar iets toe.

Dadelijk komt een kleine dikke baas naar buiten schommelen. Hij wenkt uitnodigend met zijn armen.

„Komt u toch binnen heren, voor een goed maal en een frisse dronk. De heren zullen een lange reis gemaakt hebben. Doet u mij de eer aan om hier te overnachten? Het zal u werkelijk aan niets ontbreken!”

De herbergier heeft met één oogopslag gezien dat het een voornaam gezelschap is. Eén van de drie heeft een heel donkere huidskleur. Het zijn kennelijk vreemdelingen. De drie mannen kijken even naar elkaar. Dan buigt die met het donkere gezicht zich vanaf zijn kamelerug voorover naar beneden en zegt:

„Wij kunnen niet rusten vóór wij gevonden hebben wat wij zoeken.”

Even kijkt de dikke baas teleurgesteld. Dan zegt hij vlug:

„Spreek heren! Wat u in Jeruzalem zoekt, zou ik u dat niet kunnen wijzen?”

„Zeg ons dan,” antwoordt de vreemdeling, „hoe het komt dat er hier niets te merken is van de geboorte van het Koningskind! . . . Wat kijkt u verschrikt! Weet u dan niet dat het gebeurd is? De Koning is geboren! De Messias van de Joden . . . en het moet toch nog maar kort geleden gebeurd zijn.”



De herbergier kijkt schichtig om zich heen.

„Heren,” zegt hij gejaagd, „u bent niet van deze streek, daarom moet ik u waarschuwen. Wat u daar zegt is geváárlíjk; zulk soort praatjes, daar komen relletjes van, oproer. Weet u . . . ,” hij doet een stap dichterbij en houdt zijn hand beschermend voor zijn mond. „He-ro-des,” zegt hij zacht maar nadrukkelijk. „Sol-da-ten. En dan,” zegt hij weer op gewone toon, „hoe zou zoiets ook waar kunnen zijn . . . in déze tijd. Hoe kómt u daarbij!”

„Omdat we een teken hebben gekregen. En wij beschouwen het als een teken van God.”

„Luister, vriend,” zegt nu een van de anderen, „wij zijn sterrenkundigen. Dat betekent dat wij de standen van de sterren lezen als een boek. De sterren komen en gaan en ze hebben elk hun eigen betekenis. Wij hebben een zeer helder stralende ster gezien. En we weten dat dit de ster is van de Messias. Deze ster, die zelfs nog lichter is dan het licht van de zon, zij heeft ons tot hier gebracht. Steeds bleef zij voor ons uit gaan! Misschien kunt u begrijpen dat ook dit voor ons een teken is.”

De herbergier kijkt onwillekeurig omhoog naar de lucht. Dan zegt de derde reiziger: „Zou de Heer van hemel en aarde, die sterren doet komen en gaan, niet groter zijn dan het gevaar dat u vreest? Kom, laten wij verder gaan!”

De kamelen komen langzaam weer in beweging.

Uit de schaduw van de poort springt een man te voorschijn.

Hij kijkt vlug naar alle kanten en maakt zich dan in looppas uit de voeten . . .

Terwijl de kleine karavaan langzaam voorttrekt door de hoofdstraat, haast deze man zich door een wir-war van steegjes naar het koninklijk paleis.

Hij heeft geen woord gemist van wat die vreemdelingen te zeggen hadden. Er speelt een sluw lachje om zijn mond.

Wat zou koning Herodes er voor over hebben om te weten wat deze vreemdelingen hier komen doen? Het lijkt een onmogelijk verhaal. Maar Herodes zal het niet vertrouwen! Herodes vertrouwt niets en niemand. Een Kóning geboren . . . dát is nieuws voor koning Herodes! Hij zal die heren tot elke prijs willen spreken! Ze mochten iets in hun schild voeren . . . Herodes is bang. Hij is ook bang voor zijn eigen leven. Hij heeft zichzelf veel te veel vijanden gemaakt. Het is nu zaak om snel te handelen, vóór die lieden onvindbaar zijn . . .

De kleine karavaan trekt ogenschijnlijk onopgemerkt door de stad, maar dat zal niet zo lang meer duren.

Er heerst een vreemde onrust in Jeruzalem.

In de schemer staan op de hoeken van de straten mensen in groepjes met elkaar te praten.

Schokkende berichten gaan van mond tot mond. Maar niemand weet er het fijne van. Ze zeggen ook dat de koning alle schriftgeleerden en overpriesters met de grootste spoed bij zich heeft ontboden. Wat zou daar achter zitten?

Tussen de mensen zijn overal gewapende soldaten. En de wacht bij het paleis is versterkt. Wat hangt hun nu weer boven het hoofd?

Grijze wolken hangen laag boven de stad. Het loopt tegen de avond.

Bij een achterdeur van het koninklijk paleis worden drie mannen heimelijk binnengelaten.

De drie buitenlandse geleerden zijn onopvallend op straat aangehouden door een boodschapper van Herodes. Hun werd verzocht mee te gaan naar het paleis, waar



de koning hen persoonlijk zou ontvangen.

Vanwaar al die geheimzinnigheid?

De drie geleerden hebben maar één verlangen: zo vlug mogelijk deze stad te verlaten. Het is of een zware last op hen drukt, hier in de dreiging van geweld en geheimzinnigheden.

Is dit dan in Jeruzalem het teken dat het Koningskind geboren is? Staat er niet geschreven dat zijn naam zou zijn: 'Vrede-vorst'?

Nu staan ze niet aan de wieg van het Koningskind, maar oog in oog met Herodes, een oude man met een gegroefd, hard gezicht. Maar een machtig man!

Bedienden dragen verversingen aan en Herodes komt hun vriendelijk tegemoet. Op dat moment horen ze vermoedelijk niet dat zijn stem net iets té vriendelijk klinkt en dat hij zich wel heel opvallend uitput in beleefdheden.

„Natuurlijk heren,” zegt hij, „ik heb gehoord van uw grote kennis op het gebied van de sterrenkunde. Mogelijk kunnen wij bij een andere gelegenheid nog eens van gedachten wisselen. Ik begrijp dat u zich gedrongen voelt om zo spoedig mogelijk verder te gaan. Het is ook een heel belangrijke gebeurtenis, die u hierheen heeft gebracht. U begrijpt dat dit mij zeer bezig houdt. En daarom heb ik zelf inmiddels een onderzoek ingesteld. Versta mij wel, ik kan u niets met zekerheid zeggen, maar wel zijn er aanwijzingen gevonden, die erop kunnen wijzen waar de gebeurtenis zich moet hebben afgespeeld, niet ver hier vandaan.”

De drie mannen houden hun adem in . . .

„Ach ja,” zegt Herodes, „we hebben de oude profetenboeken en het kan nooit kwaad daar rekening mee te houden, nietwaar? Maar, vóór ik verder ga, u wilt mij toch wel laten delen in het resultaat van uw onderzoekingen en mij zo spoedig mogelijk op uw terugreis op de hoogte komen brengen? Als u het kind vindt . . . als u het vindt . . . dan wil ik het natuurlijk ook mijn hulde bewijzen . . . De plaats waar bij



de profeet Micha over wordt gesproken, ligt ongeveer zeven kilometer hier vandaan. De naam is Bethlehem."

„Bethlehem," mompelen de geleerden in zichzelf en ze wisselen snelle blikken.

„Eén van mijn mannen zal u naar buiten geleiden," zegt Herodes en hij maakt een beweging met zijn hand.

„U weet dus onze afspraak. U vertrekt door dezelfde deur als die waardoor u gekomen bent. Uw rijdieren en bagage zult u daar vinden."

Het is nu helemaal donker. De man en de sterren gaan schuil achter de wolken. Weer stappen de drie kamelen achter elkaar over de keien.

De drie reizigers volgen de aanwijzingen, die Herodes hun heeft laten geven. Ze verlaten de stad en komen op de weg die hen naar Bethlehem moet brengen. Is het de goede weg?

Terwijl ze maar langzaam vooruit komen in het donker op de smalle landweg tussen de heuvels, breekt vóór hen uit opeens de bewolking, alsof een hand gordijnen open schuift en daar . . .

„DE STER!"

Het is een kreet, als uit één mond!

„Here God!" roept de donkere man, „dit is Uw teken!"

„We zijn goed!"

Het is of de ster wenkt: 'Kom'.

Opeens beginnen ze alle drie te praten.

„Wat is het hier stil . . . Zijn wij heus de enigen die op weg zijn naar Bethlehem?"

„Ja, zouden wij dan de eersten zijn, die over het kind horen en gaan zoeken? En de schriftgeleerden dan . . . en de priesters . . . ze hebben toch hun profeten?"

„Een volk dat aan zijn profeten niet gelóóft, ziet misschien de tekenen niet meer . . ."

De kleine karavaan rijdt Bethlehem binnen.

Nu hoeven ze niet meer te vragen: „Waar is het kind dat geboren is? Waar is het Koningskind van de Joden?"

Want de ster lijkt stil te staan. Een helder licht valt op een witte muur, een oude houten deur, de gaten toegestopt met wat stro. Er is niemand te zien. Alles is stil. Het is ook avond.

Toch laten ze de kamelen knielen en stappen af.

De deur gaat open. Er staat een man in de deuropening.

„O . . . ik dacht al dat ik iets hoorde."

Achter de man in de deuropening zien ze een kleine schemerige ruimte . . .

In het schijnsel van een olielampje zit een heel jonge vrouw.

In haar armen houdt ze een klein bundeltje, in een doek gewikkeld.

De mannen schuifelen wat aarzelend naar voren . . . De vrouw kijkt op. Een voor een kijkt ze hen aan. Er komt een glimlach op haar gezicht. Voorzichtig slaat ze de doek terug.

Het licht van de olielamp schijnt op een heel klein gezichtje . . .

De drie mannen houden hun adem in. Ze laten zich zomaar op hun knieën vallen. Ze knielen voor het Kind.

Ze kunnen niets zeggen. Er is hier zo'n volmaakte vrede, een trillende blijdschap. Een ongekende rust komt in hun hart. Daar zijn geen woorden voor. En er is de volkomen zekerheid dat ze gevonden hebben wat ze zochten. Het is méér dan ze zochten, meer en anders dan alles wat ze zich ooit hadden kunnen voorstellen.

Heel ver weg lijkt Jeruzalem. Hier voelen ze die zware last van zich afvallen. Later gaan de reistassen open. Want deze mensen zijn niet met lege handen gekomen!

„Ach Jozef,” zegt de moeder, „kijk toch eens! Maar dat zijn geen gewóne gaven. Goud . . .”

„Is een koningskroon niet gemaakt van goud?” zegt de eerste man.

En de tweede zegt: „Wierook is dit. Wordt dat niet gebrand bij het geurige offer, tot eer van God?”

En de derde zegt: „Mirre voor zalfolie bracht ik mee, ter ere van de machtigste Koning. Mirre, dat is het teken van liefde.”

Nog lang klinken hun stemmen in de kleine schemerige ruimte.

En dan zegt Maria, de moeder, zacht:

„U hebt dus een ster gezien? Wat wonderlijk. Mij heeft een engel gezegd dat dit kind, Jezus, geboren zou worden. En in de nacht toen hij geboren is zagen herders hier buiten in het veld ook engelen. Ze zongen en ze spraken over blijdschap voor alle mensen! Dank u voor alles. Dank, dat u gekomen bent om Jezus te zien. En voor alles wat u gezegd hebt. Later, als hij groot is, zal ik Jezus van u vertellen. Ik bewaar dit alles hier, in mijn hart.”

De God van hemel en aarde, die sterren doet komen en gaan, is groter dan het gevaar dat dreigt.

De drie geleerde mannen uit het verre land zullen het nòg eens zien.

Die nacht hebben ze alle drie een merkwaardige droom.

Het is een boodschap. Het is een teken dat God hun geeft: Ga niet terug naar het paleis van Herodes; Herodes heeft een zwaard in zijn hand; ga langs een andere weg terug naar huis.

En de kleine karavaan, die altijd heeft uitgekeken naar de tekenen van de Heer, trekt terug door de woestijn. De wind komt en wist hun sporen uit . . .

